

نقش نیروهای چپ (شوروی و حزب توده)

دروازه شان صنعت نفت

www.ketab.ir

شیما گل محمد سلیمان آبادی

سرشناسه	: گل محمد سلیمان آبادی، شیما، ۱۳۶۴-
عنوان و نام پدیدآور	: نقش نیروهای چپ (شوروی و حزب توده) در ملی شدن صنعت نفت / شیما گل محمد سلیمان آبادی.
مشخصات نشر	: تهران: آرمان پژوهان، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۰ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۶۸-۴۱-۷
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۱۴۳] - ۱۵۰.
موضوع	: نفت - ایران - صنعت و تجارت - ملی شدن
موضوع	: Petroleum industry and trade -- Government ownership -- Iran
موضوع	: حزب توده ایران
موضوع	: Hezb Tudeh Iran
رده بندی کنگره	: DSR ۱۵۱۷
رده بندی دیویی	: ۰۸۲۴۰۴۵/۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۶۶۹۴۵۹
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

انتشارات آرمان پژوهان

نقش نیروهای چپ (شوروی و حزب توده) در ملی شدن صنعت نفت
 مولف: شیما گل محمد سلیمان آبادی
 انتشارات: آرمان پژوهان
 صفحه آرا: نسیم امیری
 چاپ اول: ۱۴۰۰
 قیمت: ۸۰۰۰۰ تومان
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۶۸-۴۱-۷

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای انتشارات آرمان پژوهان محفوظ است.

نشانی: تهران، میدان انقلاب، ضلع جنوب شرقی، پلاک ۱۷ (ساختمان مترجمان)، طبقه سوم، واحد ۵.

(۱۰ خط ویژه) ۰۲۱-۶۶۴۹۷۶۰۲

فهرست مطالب

۱.....	مقدمه
۳.....	فصل اول: اتفاقات سیاسی بعد از شهریور ۱۳۲۰ و جایگاه شوروی و حزب توده در ایران
۵.....	مواضع ایران در قبال جنگ جهانی دوم
۱۱.....	شهریور ۱۳۲۰ و گسترش هرج و مرج و سقوط رضا شاه
۱۳.....	علت حمله متفقین به ایران
۱۴.....	تاسیس حزب توده
۱۶.....	حزب توده ایران در کنگره اول
۱۷.....	کنگره دوم
۱۹.....	حزب توده و شوروی
۲۶.....	امتیاز نفت شمال
۲۸.....	مسأله آذربایجان و کردستان
۳۳.....	موافقت نامه قوام- سادچیکف (۱۵ فروردین ۱۳۲۵/۴ آوریل ۱۹۴۶)
۳۶.....	پیامدهای موافقت نامه قوام- سادچیکف
۳۷.....	رد موافقت نامه قوام- سادچیکف
۳۸.....	ترور شاه
۴۲.....	دولت ساعد
۴۵.....	فصل دوم: مسئله نفت و تأثیر آن بر اوضاع سیاسی ایران
۴۷.....	قرارداد ۱۳۱۲/م ۱۹۳۳ش و نقش رضاشاه در تنظیم آن
۵۳.....	قرارداد الحاقی گس - گلشانیان
۵۵.....	اصول توافق گس - گلشانیان
۵۷.....	رد لایحه الحاقی و ملی شدن صنعت نفت

.....	حزب توده و مسئله نفت	۵۸
.....	موضع حزب توده در قبال امتیاز خواهی شوروی	۶۵
.....	تشکیل جبهه ملی	۶۸
.....	حزب توده و تشکیل جبهه ملی	۷۰
.....	دولت رزم آرا و مسئله نفت (تیر - اسفند ۱۳۲۹)	۷۷
.....	نخست وزیر حسین علاء (اسفند ۱۳۲۹ تا اردیبهشت ۱۳۳۰)	۸۱
.....	مصدق و ملی شدن نفت ایران	۸۳
.....	قانون ملی شدن نفت	۸۴
.....	فصل سوم: دولت اول مصدق و تأثیرات آن بر سیاست خارجی و داخلی ایران	۸۷
.....	روابط دولت مصدق با شوروی بین سالهای ۱۳۳۰ تا قیام ۳۰ تیر ۱۳۳۱	۸۹
.....	طرح ترومن - چرچیل و آخرین تلاش‌های دولت دموکرات آمریکا برای حل بحران	۹۲
.....	پیشنهاد آیزنهاور - چرچیل به مصدق برای حل بحران نفت	۹۵
.....	مواضع حزب توده دربارهٔ ملی شدن نفت	۹۶
.....	حزب توده و قیام ملی سی تیر	۹۹
.....	بررسی حوادث قیام ۳۰ تیر و مواضع حزب توده	۱۰۲
.....	مواضع حزب توده بعد از قیام ۳۰ تیر	۱۰۶
.....	گسترش روابط شوروی با دولت مصدق	۱۱۰
.....	فصل چهارم: دولت دوم مصدق و کودتای ۲۸ مرداد	۱۱۷
.....	زمینه‌های کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲	۱۱۹
.....	عدم واکنش حزب توده در برابر کودتا	۱۲۵
.....	شوروی و کودتای ۲۸ مرداد و پیامدهای آن	۱۳۰
.....	جمع بندی	۱۳۵
.....	منابع و مآخذ	۱۴۳

مقدمه

ایران بحرانی‌ترین سالهای تاریخ معاصر را با روسها داشته است. این بحران زاییده طولانی‌ترین مرز مشترک در کشور و همچنین در ارتباط با تحولات داخلی آن کشور بوده، که منجر به تغییر سیستم حکومتی گردیده است.

شکست حکومت استبدادی تزارها و روی کار آمدن بلشویک‌ها نقش موثری در تحولات تاریخ معاصر داشته است. از عوامل دیگر این بحران باید به موقعیت استراتژیک، وجود منابع انرژی و ضعف سیاست کلی ایران اشاره کرد، که باعث شده بود ایران به میدان رقابت قدرت‌های بزرگ جهان تبدیل شده و در محور توجه آنان قرار بگیرد. روسها که تا پیش از انقلاب ۱۹۰۵م از موقعیتی بی‌چون و چرا در ایران برخوردار بودند در سال ۱۹۰۷م به منظور جلوگیری از گسترش نفوذ رقیب دیرینه خود، انگلستان حاضر به توافق بر سر تقسیم منافع خود در ایران گردیدند. اما با پیروزی انقلاب اکتبر ۱۹۱۷م زمامداران جدید شوروی تمام معاهدات و امتیازهای استعماری در سیستم تزاری را در ایران باطل شمردند. لازم است اشاره شود، که شعارهای انقلاب اکتبر و اقدامات ضد استعماری دولت جوان شوروی بر روشنفکران ایرانی که سالیان دراز زیر بار سنگینی استعمار و استبداد زیسته بودند، تاثیر عمیق بخشید. رهبران جدید شوروی به منظور فرار از انزوای سیاسی و مقابله با ستیز یکپارچه غرب با آن کشور، سیاست جدیدی در پیش گرفتند و به فکر صدور انقلاب خود به کشورهای مجاور افتادند و به گسترش نفوذ خود در شرق ابعاد تازه‌ای بخشیدند و با این امید که ایران نقش موثری در این انقلاب خواهد داشت، این کشور مجدا مورد توجه آنها قرار گرفت.